

Sygn. akt V Ca 90/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Fronczak (spr.)
Sędziowie:	SSO Beata Gutkowska SSO Adrianna Szewczyk-Kubat
Protokolant:	Urszula Widulińska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. Sp. z o.o. w P.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie

z dnia 23 maja 2011 r., sygn. akt II C 132/11

1. oddała apelację;
2. zasądza od E. Sp. z o.o. w P. na rzecz Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 90/12

UZASADNIENIE

„E.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 5280 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2010 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 26 lutego 2008 r. miała miejsce kolizja drogowa, w której uszkodzeniu uległ samochód należący do M. R.. Sprawca kolizji ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie. Właściciel uszkodzonego pojazdu wypożyczył od powoda pojazd zastępczy na czas naprawy swego

samochodu przenosząc jednocześnie na powoda w drodze cesji roszczenie w stosunku do pozwanego o zwrot kosztów wynajęcia pojazdu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 października 2010 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie nakazał, aby pozwany zapłacił powodowi kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył powyższy nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał na naruszenie art. 361 § 1 k.c. przez przyjęcie, że powódka poniosła szkodę rodzącą obowiązek odszkodowawczy po stronie pozwanego oraz naruszenie art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. poprzez uwzględnienie roszczeń, mimo że powódka nie wykazała zasadności roszczenia – rzeczywistej wysokości szkody oraz naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przyjęcie, że najem pojazdu zastępczego był usprawiedliwiony, skoro z żadnego dowodu owa niezbędność nie wynika.

Wyrokiem z dnia 23 maja 2011 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego;

W dniu 26 lutego 2008 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został pojazd (...) o nr rej. (...), stanowiący własność M. R.. Sprawcą kolizji był posiadacz pojazdu (...) o nr rej. (...) ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W..

W dniu 26 lutego 2008 r. uszkodzony pojazd (...) o nr rej. (...) został przyjęty do serwisu naprawczego (...) (...) z siedzibą w W. i pozostał tam do dnia 13 marca 2008 r. - łącznie przez 16 dni.

Również w dniu 26 lutego 2008 r. nieznana osoba, posługująca się pieczętką firmową zakładu naprawczego (...) (...) z siedzibą w W. podpisała w imieniu E. Sp. z o.o. w P. z M. R. umowę nr (...) nazwaną „umową najmu PAŻ” na podstawie której M. R. miała odebrać auto zastępcze: (...) nr rej. (...). W dokumencie tym w „uwagach” wskazano okres najmu auta zastępczego: od 26.02.2008 r. do 13.03.2008 r. (łącznie 16 dni). Umowa została zmieniona aneksem z dnia 10 marca 2008 r. W tej samej dacie E. Sp. z o.o. zawarła z poszkodowanym umowę cesji wierzytelności o zwrot kosztów z tytułu najmu auta zastępczego w związku ze szkodą z dnia 26.02.2008 r.

Za wynajęcie pojazdu E. Sp. z o.o. wystawiła w dniu 31.03.2008 r. nabywcy M. R., P. R., W. S. Sp. j. fakturę Vat nr (...) na kwotę 5280,00 zł netto. Powyższa należność nie została powodowi zapłacona.

W odniesieniu do tak ustalonego stanu faktycznego sprawy Sąd Rejonowy przyjął, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie jako bezpodstawne.

Sąd wskazał, że powód w niniejszej sprawie na potwierdzenie słuszności zgłoszonego żądania zapłaty powinien przedstawić dowody potwierdzające skuteczne nabycie od poszkodowanego w drodze cesji przysługującej mu względem pozwanego wierzytelności, a następnie wykazać potrzebę wynajęcia pojazdu zastępczego dokumentując jednocześnie we właściwy sposób, jak długo najem pojazdu zastępczego powinien trwać.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach tej sprawy wynika według Sądu Rejonowego, że E. Sp. z o.o. nie miała w ogóle legitymacji do występowania w postępowaniu w charakterze powoda, bowiem nie nabyła zdaniem Sądu skutecznie w drodze cesji wierzytelności mogącej przysługiwać poszkodowanemu względem ubezpieczyciela z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Umowa najmu, na którą powoływał się powód nie została bowiem zawarta - brak na to jakichkolwiek dowodów. Dokument nazwany przez powoda umową najmu nie spełnia bowiem w ocenie Sądu Rejonowego podstawowych wymogów przewidzianych dla takiej umowy przez przepisy kodeksu cywilnego, które wyraźnie wskazują, jakie elementy umowa taka powinna zawierać by była ważna. Przepis art. 659 k.c. wyraźnie wskazuje, że najem polega na oddaniu przez wynajmującego najemcy rzeczy do używania przez czas nieoznaczony lub oznaczony, za co najemca płaci umówiony czynsz. Zawarta natomiast przez powoda z poszkodowanym umowa i

stanowiące jej integralną część załączniki nie zawierają w ogóle określenia ceny najmu. Brak dowodu czy to pisemnego, czy w innej formie by ten istotny element był przedmiotem ustaleń stron tej umowy.

W związku z powyższymi ustaleniami niecelowe było zdaniem Sądu Rejonowego przeprowadzanie postępowania dowodowego w zakresie ustalenia czy najem pojazdu zastępczego był konieczny i jak długo powinien trwać oraz czy powód oczywiście był w posiadaniu pojazdu zastępczego.

Apelację od w/w wyroku wniósł powód, zaskarżył wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- 1.
1. art. 659 § 1 k.c. poprzez uznanie przez Sąd I instancji, że przedłożona do akt umowa nie jest umową najmu;
2. niezastosowanie art. 65 § 2 k.c. poprzez niezbadanie przez Sąd okoliczności, w jakich umowa była podpisywana oraz faktu, że poszkodowany korzystał (odpłatnie) z pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu;
3. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd Rejonowy zasady swobodnej oceny dowodów przejawiające się w uznaniu, że przedłożony do pisma procesowego z dnia 21 kwietnia 2011 r. cennik umowy najmu nie stanowił określenia ceny najmu;
4. naruszenie art. 322 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, gdyż Sad nie ustalił wysokości szkody według swojego uznania.

Powołując się na powyższe zarzuty apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie o jego zmianę i uwzględnienie powództwa we całości oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzuty apelacji, choć częściowo trafne, nie mogą odnieść zamierzonego skutku i stanowić podstawy zmiany orzeczenia.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że Sąd Okręgowy nie podziela poglądu Sądu Rejonowego, że umowa najmu pojazdu zastępczego jest nieważna ze względu na brak elementu przedmiotowo istotnego, jakim jest ustalenie wysokości czynszu. Postanowienia w tym zakresie znajdują się bowiem w treści „Ogólnych Warunków PAZ”, mających zastosowanie do przedmiotowej umowy. Z treści § VII ust. 1 i § XIII ust. 2 OWU znalazło się odesłanie do stawek najmu stosowanych w cennikach wynajmującego, co do których najemca oświadczył, że są mu znane i je akceptuje. Pozwala to na postawienie wniosku, że wolą stron przedmiotowej umowy było ustalenie czynszu najmu pojazdu zastępczego w wysokości stawek określonych w cennikach wynajmującego E. Sp. z o.o. Wobec tego zawarta przez powoda z poszkodowanym umowa cesji wierzytelności była również skuteczna.

Zasadnym zatem okazał się zarzut nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, ale tylko w zakresie w jakim dotyczy on pominięcia i nie uwzględnienia dowodu z przedłożonego przez stronę powodową cennika.

Powyższe ustalenia nie przesądzają jednakże o zasadności roszczenia powoda. Rozpoznając przedmiotową sprawę nie należy bowiem zapominać o zakresie odpowiedzialności pozwanego, który określony został w art. 361 § 2 k.c. Zgodnie z tym przepisem naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby szkody mu nie wyrządzono. Pomiędzy zaistnieniem szkody oraz zdarzeniem je powodującym musi istnieć jednakże normalny związek przyczynowy. Co za tym idzie powód zobowiązany jest do wykazania, iż

szkoda, którą spowodował ubezpieczony w pozwanym towarzystwie spowodowała konieczność naprawy pojazdu osoby poszkodowanej przez okres wskazany przez powoda oraz do udowodnienia, iż we wskazanym w umowie najmu okresie poszkodowany faktycznie nie był w stanie używać własnego pojazdu. Stanowisko to znajduje potwierdzenie również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który m.in. w wyroku z dnia 5 listopada 2004 r., sygn. II CK 494/03 przyjął, iż koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu. Poszkodowany ma także obowiązek dążyć do zmniejszenia skutków szkody, co oznacza, iż nie powinien on oddawać pojazdu do naprawy i korzystać z pojazdu zastępczego przez czas dłuższy niż jest to niezbędne.

Ewentualna opieszałość przy dokonywaniu naprawy ze strony zakładu naprawczego, którego wyboru dokonał poszkodowany, w żadnym razie nie może obciążać ubezpieczyciela. Skoro pozwany zakwestionował zasadność pozostawiania uszkodzonego pojazdu w warsztacie naprawczym przez okres ponad dwóch tygodni i taki czas najmu pojazdu zastępczego, to powód obowiązany był wykazać, że taki właśnie okres czasu był niezbędny do dokonania czynności naprawczych.

Powód nie udowodnił natomiast zasadności okresu trwania tej naprawy. Jak wynika z protokołu zdarzenia szkoda w pojeździe poszkodowanej uszkodzenia samochodu polegały na zarysowaniu zderzaka i prawego boku oraz stłuczenia prawego reflektora. Arkusz naprawy pojazdu, który przedstawił powód nie może przy tym zostać uznany za wiarygodny dowód w tym zakresie, albowiem nie zawiera on jakichkolwiek informacji na temat czynności naprawy, nie pozwala on zatem na ich weryfikację i dokonanie oceny ich zasadności. Strona powoda nie wykazała przyczyn, dla których naprawa trwała stosunkowo długo, nie przedstawił jakiegokolwiek kalkulacji tej naprawy wskazującej na ilość godzin niezbędnych do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody. Sąd Okręgowy stwierdza także, że zbędny był wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczności wskazane w tezie dowodowej, gdyż wykazanie w jakim czasie można było naprawić samochód w realiach przedmiotowej szkody z pewnością nie wymagało wiedzy specjalnej, zaś ustalenie technologicznego czasu naprawy, jako okoliczności abstrakcyjnej nie było przydatne dla rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu Okręgowego powód również nie udowodnił (a to na nim ciążył ciężar wynikający z art. 6 k.c.), że poszkodowanej uszkodzony samochód służył do prowadzenia działalności gospodarczej, a wynajęcie samochodu zastępczego zapobiegło utracie określonych dochodów (art. 361 § 2 k.c.) wynikających z tej działalności.

Z tych względów Sąd Okręgowy za niezasadne uznał zarzuty apelacji polegające na zarzuceniu Sądowi Rejonowemu zaniechania zastosowania art. 322 k.p.c. Oczywiście jest, że wskazany przepis nie mógł znaleźć zastosowania w rozpatrywanej sprawie. Udowodnienie żądania w tym przypadku nie było bowiem ani niemożliwe, ani nader utrudnione, zatem brak było podstaw do korzystania z przywołanego przepisu. Fakt, że strona powodowa nie potrafiła zaoferować Sądowi na tę okoliczność odpowiednich środków dowodowych nie oznaczało dopuszczalności skorzystania z art. 322 k.p.c. Podkreślić też należy, że zastosowanie przez sąd przepisu art. 322 k.p.c. wchodzi w grę tylko wtedy, gdy sama zasada (istnienie) roszczenia została udowodniona, co w tej sprawie nie miało miejsca.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. i art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 13 ust 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) orzekł jak w sentencji wyroku.